



**Автор:** КАЛИЕВА ГУЛЬСТАН ТЕНИЛЬБАЕВНА

**Пән:** Биология

**Сынып:** 8-сынып

**Бөлім:** Жасушалық биология

**Тақырып:** Зертханалық жұмыс. Өсімдіктер мен жануарлардың ұлпаларын классификациялау. Жасушалардың формасына, мөлшері мен қызметіне қарай әртүрлілігі. Өсімдік ұлпаларының әртүрлілігі: түзуші, жабын, негізгі, өткізгіш, механикалық, бөліп шығарушы ұлпа

|                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу): | 8.4.2.1 Өсімдіктер мен жануарлардың ұлпаларын классификациялау<br>8.1.2.1-«жасуша», «ұлпа», «мүше», «мүшелер жүйесі» ұғымдарды түсіндіру;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Сабақтың мақсаты:                             | Барлық оқушылар білуі керек: жасушаны, ұлпаны, мүшені, мүшелер жүйесін тани біледі. Көптеген оқушылар білу керек: Өсімдік пен жануар ұлпаларының түрлерін ажырата алады. Жасуша органоидтарының құрылысы мен қызметтерін біледі<br>Кейбір оқушылар білу керек: Әр ұлпалардың атқаратын қызметтерін біледі. Өсімдік пен жануар жасушалардың құрылысы мен атқаратын қызметтерін салыстыра алады.                                                              |
| Тілдік мақсаттар:                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Күтілетін нәтиже:                             | Пәндік лексика және терминалогия: вакуоль, цитоплазма, пластидтер, мембрана, прокариоттар, эукариоттар<br>Оқытудың тілдік мақсаты: жасуша, ұлпа, мүше, ағза<br>Диалог құруға: — жасуша бөліктерін анықтаңдар. -жасуша бөліктерін сипаттаңдар -«органоид» деген терминге анықтама беріңдер -пластидтің құрылысы мен қызметі туралы айтыңдар<br>Жазылымға қажетті сөздер топтамасы: Жасуша-cell-клетка Ұлпа-tissue-ткан Цитоплазма-Cytoplasm Ядро-The nucleus |
| Бағалау критерийлері:                         | Оқушы оқу мақсатына жетеді, егер:<br>* Жасуша, ұлпа, мүше, мүшелер жүйелерін біледі.<br>* Өсімдік пен жануар ұлпаларын ажырата алады.<br>* Өсімдіктер мен жануарлар жасушаларын салыстырады.                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Құндылықтарды дарыту:                         | Жауапкершілік, коммуникативтік қарым-қатынас жасау қабілеті                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| АКТ-ны қолдану дағдылары:                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Пәнаралық байланыс:                           | Химия-жасушаның құрамы жағдайында байланысады<br>Физика-жасушада процестердің жүру кезінде байланысады<br>Ағылшын тілі-термин сөздермен жұмыс                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Бастапқы білім:                               | Дихотомиялық кілттер және олардың қолданылуы                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

### Сабақ барысы

| Сабақ кезеңдері | Жоспарланған іс-әрекет                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ресурстар |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Сабақтың басы   | Сынып пазл арқылы төрт топқа бөлінеді I топ-Жасуша II топ- Ұлпа III топ - Мүше IV топ- Мүшелер жүйесі<br>Үй тапсырмасы: Тапсырма №1 (ұжымдық жұмыс) «Логикалық сәт» Айтылым әрекеті (сұрақ-жауап) үй тапсырмасына кері байланыс<br>1. Тірі ағзаларды сипаттайтын және топ бойынша бөлетін биология бөлімі<br>2. Систематиканың негізін салған ғалым<br>3. Ең ірі систематикалық категория<br>4. Прокариот ағза<br>5. Қор заты – гликоген болатын ағзалар<br>6. Дихотомиялық тірек сөздерді ұсынған ғалым<br>Жетон арқылы бағалау |           |

| Сабақкезеңдері  | Жоспарланған іс-әрекет                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ресурстар |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Сабақтың ортасы | <p>Жаңа тақырып Оқушылардың зейінін шоғырландыру «Миға шабуыл» әдісі (Тыңдалым әрекеті). Экранда жасушаға байланысты бейне роликкөрсетілім — оқушылармен бірге сабақ мақсаттарын/ОМ анықтау — сабақсоңында күтілетін нәтижелерді анықтау Термин сөздерді үш тілде жазыпалу. (Жазылым әрекеті ) №2.Тапсырма. Зертханалық жұмыс «Зерттеуәдісі». (топтық жұмыс) Мақсаты:Жасушаның органоидтарын, өсімдік пен жануар ұлпаларын анықтай білу дағдыларын қалыптастыру. Дескриптор Балл Екі жасушаны салыстыра отырып, айырмашылықтарын біледі 1 Микроскоппен қарау арқылы өсімдік ұлпаларына тән ерекшеліктерді біледі 1 Жануар ұлпаларының ерекшеліктерін, атқаратын қызметтерін атай алады. 1 №3. Тапсырма «Ойлан. Бірік. Бөліс» әдісі (жұптық жұмыс) Оқушылардың жасуша, ұлпа, мүше, мүшелер жүйелері түсініктерін анықтау (Айтылым әрекеті) 1. Суреттерді қарастырыңыз. (а) Тіршілік деңгейін қарапайымнан бастап, күрделену ретін жазыңыз. А В С D E 5 ..... 4 ..... 3 ..... 2 ..... 1 ..... (b) Тіршіліктің А және В деңгейіне анықтама беріңіз. .... (c) Қалай ойлайсыз ағзада жасуша көп пе әлде ұлпа ма? Жауабыңызды түсіндіріңіз.</p> |           |
| Сабақтың соңы   | <p>«Социометрия» әдісі бойынша кері байланыс жасау. Бағалау парақшасы Оқушы Аты жөні «Логикалық сәт» әдісі «Зерттеу» әдісі «Ойлан, бірік, бөліс» әдісі «Кір жаятын жіп»әдісі Қалыптастырушы бағалау</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           |